

**TAPA VALLAVOLIKOGU
OTSUS**

Tapa

29. oktoober 2018 nr

**Tapa valla kaugküttepiirkondade soojusmajanduse
arengukava aastateks 2019 – 2032 kaasajastamise algatamine**

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 ja § 37 lõike 3 punkti 2 ning kaugkütteseaduse § 5 alusel:

1. Algatada Tapa valla Tapa linna kaugküttepiirkonna ja Tamsalu-Sääse kaugküttepiirkonna soojusmajanduse arengukava aastateks 2019 – 2032 kaasajastamine.
2. Anda Tapa Vallavalitsusele nõusolek korraldada riigihange Tapa valla kaugküttepiirkondade soojusmajanduse arengukava koostamise tellimiseks ning eduka pakkujaga lepingu sõlmimiseks
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Maksim Butšenkov
Vallavolikogu esimees

Seletuskiri volikogu otsuse eelnõu “Tapa valla kaugküttepiirkondade soojusmajanduse arengukava aastateks 2019 – 2032 kaasajastamise algatamine“ juurde

Tapa vallas on kaks toimivat kaugküttepiirkonda: Tapa linna kaugküttepiirkond ja Tamsalu-Sääse kaugküttepiirkond. Tapa linna kaugküttepiirkonna soojusmajanduse arengukava aastateks 2014 – 2026 on kinnitatud 25.09.2014 ja Tamsalu valla soojusmajanduse arengukava aastateks 2017 – 2030 kinnitati 27.09.2017. Arengukavad töötati välja eesmärgiga tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav jätkusuutlik soojusvarustus.

Tamsalus on vallale kuuluv ettevõtte Tamsalu Kalor AS üheaegselt nii soojus- kui võrguettevõtte, soojatootmine ja kaugküttetrassid kuuluvad läbi ettevõtte Tapa vallale. Tapal kuuluvad katlamajad N.R. Energy OÜ-le ja kaugküttetrassid valdavalt (ligikaudu 82%) kuuluvad vallale kuuluva ettevõtte Tapa Vesi OÜ kaudu Tapa vallale. Kaugküttetrassid on antud rendile N.R. Energy OÜ-le kuni 31. juuli 2020. Tapa katlamajad erastati volikogu otsuse kohaselt eeldatavalt 2000. aastal.

Sääse alevikus oli varem iseseisev võrgupiirkond, see ühendati Tamsalu linna kaugküttepiirkonnaga 2006. aastal, selleks rajati Tamsalus asuvast katlamajast kaugküttetrass Sääsele.

Tapal oli kuni 2013. aastani kaks võrgupiirkonda: linna põhjaosas ja linna lõunaosas. 2013. aastal linna võrgupiirkonnad ühendati selleks rajatud kaugküttetrassi kaudu. Märtsis 2015 laiendati Tapa linna kaugküttepiirkonda ja sellega liideti Kaitseväge 1. Jalaväebrigaadi linnak.

Tapal oli kaugkütte hind 2014. aastal soojusmajanduse AK väljatöötamise ajal 74.07 EUR/MWh; lõpptarbijale koos käibemaksuga 88.88 EUR/MWh.

Käesoleva kütteperioodi algul on Tapa võrgupiirkonnas kaugkütte hind 59.57 EUR/MWh; lõpptarbijale koos käibemaksuga 71.48 EUR/MWh. Hind on Tapal odavam tolle aja hinnast, kuid soojatarbijate ootused olid kõrgemad.

Tamsalus oli kaugkütte hind AK väljatöötamise ajal 50,43 EUR/MWh, lõpptarbijale koos käibemaksuga 60.52 EUR/MWh. Käesoleva kütteperioodi algul on Tamsalu-Sääse võrgupiirkonnas kaugkütte hind 60.52 EUR/MWh.

Tapa linna kaugküttepiirkonna soojusmajanduse arengukava 2014 – 2026 väljatöötamise tingis asjaolu, et linna kaugküttesüsteemide töös esinesid sagedased häired ning kohalikul omavalitsusel puudus ülevaade valdkonna seisust. 2013. aastal oli Tapal töökorras kolm katelt: kaks Buderus S825L-3050 kW Leina 14a katlamajas ja üks Buderus S825L-5200kW Üleviste 5 katlamajas. Üleviste katlamajas, mis oli peakatlamaja, polnud isegi reservkatelt.

Kaugküttevõrgu pikkus Tapa linnas on ligikaudu 10 500 meetrit Kaugküttetrassid on valdavalt valla omanduses (8600 m, 82%), seega on ülevaade olemas. 2012 – 2013 viidi ellu suuremahuline projekt, mille käigus ehitati 4,2 km uusi kaasaegseid eelsoojustatud torudest kaugküttetrasse. Projekti realiseerimist toetas 50% ulatuses Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK). Kaugküttevõrgu aasta keskmine suhteline soojuskadu 2017. aastal oli ligikaudu 14,5%.

Rekonstrueerimata on vaid üks, kuid suhteliselt pikk (900 m) trass: Leina tänava katlamajast mööda Taara ja Võidu puisteesid kuni Valgejõe puisteeni kulgev trass. KIK ei pidanud selle trassi rekonstrueerimist otstarbekaks, sest läheduses puuduvad tarbijad. Kehtivas soojusmajanduse AK on sätestatud, et Leina 14a seadmed kavatseb N.R. Energy OÜ viia Üleviste 5 ja/või Kooli 5 katlamajja. Tapa Vallavolikogu 25.09.2014 määruse seletuskirjas on öeldud järgmist: “Soojusenergia tootmine peaks koonduma linna lõunaosas Üleviste tänaval asuvasse, mitut erinevat kütuseliiki kasutavasse, peakatlamajja. Leina tänava katlamaja on plaanis sulgeda ning Kooli tänava katlamaja töötaks reservkatlamajana.”

Käesoleval ajal on meil olulist informatsiooni rohkem ning on üsna selge, et Kooli tänava katlamaja kasutamine selle asukohta ja logilistiliste probleemide tõttu on küsitav. Seetõttu tuleb AK väljatöötamise ajal läbi arutada reservkatlamaja parim võimalik asukoht.

Tamsalu valla soojusmajanduse arengukava töötati välja eesmärgiga saada siht edasiseks arendamiseks.

Tamsalus on soojatootmine ja soojusenergia jaotamine olnud omavalitsuse kontrolli all ja seega on olnud pidev info arengutest. 2001 aastal paigaldati Tamsalu katlamajja hakkepuidu katel Sermet BIO-2,5 võimsusega 2500 kW, 2006. aastal põhukatel Overdahl K-850 võimsusega 1000 kW. Reservkateldeks on põlevkiviõlil töötavad Termest K-110 ja Dvigatel Futer2, võimsusega 1900 kW ja 2000 kW (1996). 2012. aastal paigaldati katlamaja juurde suitsugaaside pesur, mida kasutatakse Tamsalu katlamaja õhusaaste vähendamiseks ja ka jääksoojuse kasulikuks ära kasutamiseks tagastuva vee ettesoojendamiseks kütteperioodil. Tamsalu linna katlamaja katlad on töökorras. Nii hakkepuidu- kui ka põlevkiviõli katla kasutegurid on väga head. Kaugküttevõrgu pikkus Tamsalu linnas on 2x4040 meetrit. Kaugküttevõrku on etappide kaupa renoveeritud ja enamuse sellest vahetati välja 2010. aastal. Rekonstrueerimistöde käigus paigaldati eelisoleeritud terastorud ja 260 meetri ulatuses eelisoleeritud plasttorud. Konkurentsiameti poolt määratud tehnilistest nõuetest lähtuvalt peab trassikadu olema alla 15% alates 2017. aastast ja hetkeseisuga ei ole see nõue Tamsalus täidetud. Kaugküttevõrgu aasta keskmine suhteline soojuskadu 2016. aastal oli 15,7%. Eesti kaugküttevõrkude keskmine suhteline soojuskadu on 17%.

Tapa linna kaugküttepiirkonna soojusmajanduse arengukava aastateks 2014 – 2026 sätestas Tapale hakkepuidu katlamaja rajamise ja Üleviste katlamajja reservkatla paigaldamise.

Tapa kaugküttepiirkonnas on nelja aastaga toimunud märkimisväärsed muutused; 2017. aasta algul uue hakkepuidu katlamaja rajamine Üleviste tänaval, kaugküttepiirkonna laiendamine ja Kaitseväe 1. Jalaväebrigaadi linnaku liitumine Tapa linna kaugküttevõrguga, Üleviste vedelkütuse katlamajja reservkatla paigaldamine, kaugküttevõrgu hüdraulilise arvutuse koostamine ja sellest tulenevad järeldused, korterelamute renoveerimine ja energiasäästlikumaks muutmine.

Tapa Vallavalitsusele teadaolevalt on mitmed ettevõtted ja asutused ilmutanud huvi kaugküttevõrguga liitumiseks. See eeldab uute trasside rajamist.

Seega on vajadus soojusmajanduse arengukava uue redaktsiooni väljatöötamiseks. Uus arengukava oleks Tapa valla soojusmajanduse arengukava, milles on kajastatud Tapa linna kaugküttepiirkond ja Tamsalu-Sääse kaugküttepiirkond.

Arengukava peab analüüsima olukorda valla kaugküttepiirkondades ning selle eesmärgiks on anda Tapa vallale selge ja põhjendatud siht kaugküttepiirkondade soojusmajanduse edasiseks arenguks järgneva 12 aasta jooksul, aidata Tapa Vallavalitsusel ja soojusettevõtjal oma tegevust ja pikaajalisi investeeringuid paremini planeerida ning teostada. Tuleb läbi arutada reservkatlamaja parim asukoht, samuti kaugkütetrasside omandiküsimus tulevikus, Tamsalu katlamaja omandiküsimuse tulevik: kas plaanida katlamaja müümist või jätkata suunda, et katlamaja kuulub kohalikule omavalitsusele.

Arengukava koostamisel juhindutakse Kaugkütteseadusest ja Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusest „Soojusmajanduse arengukava koostamise toetamise tingimused“.

Kaugkütteseadus sätestab § 14¹ soojuse ostu korralduse:

(1) Soojuse tootja teeb soojuse tootmiseks investeeringuid ja võrguettevõtja sõlmib vastavalt vajadusele investeeringukindluse tagamiseks lepinguid tähtajaga kuni 12 aastat alates tootmiseseadmega tootmise alustamisest, arvestades käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud põhimõtteid. Võimaluse korral eelistatakse valdavalt taastuvatest energiaallikatest toodetud soojust või valdavalt tõhusa koostootmise režiimis taastuvatest energiaallikatest, jäätmetest

jäätmeseaduse tähenduses, turbast või põlevkivitöötlemise uttegaasist toodetud soojust ning parimat olemasolevat keskkonnasäästlikku tehnoloogiat.

(2) Kui tekib vajadus uute tootmisvõimsuste järele ja/või lepingute sõlmimiseks on kirjalikult soovi avaldanud mitu ettevõtjat, korraldab võrguettevõtja lepingu sõlmimiseks konkursi.

(3) Kui võrguettevõtja ja soojuse tootja on sama juriidiline isik, kohaldatakse võrguettevõtja poolt soojuse tootmisesse tehtud investeeringule lepingu suhtes kohaldatavaid sätteid.

(4) Võrguettevõtja kohustub Konkurentsiametiga eelnevalt kooskõlastama soojuse ostmise lepingute sõlmimise või uutesse tootmisvõimsustesse investeeringute tegemise ja konkursi korraldamise tingimused, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi.

Tapa Vallavolikogu otsus „Tapa valla kaugküttepiirkondade soojusmajanduse arengukava aastateks 2019 – 2032 kaasajastamise algatamine“ toob kaasa rahalise kulu ligikaudu 10 000 eurot.

Eelnõu esitaja
Tapa Vallavalitsus

Seletuskirja koostaja
Andrus Freienthal
abivallavanem